

«Тасдиқ мекунам»:

Ректори Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода, доктори илмҳои филологӣ, профессор Гулназарзода Ж.Б. 2025 с.

ХУЛОСАИ

ДОНИШГОҲИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ЗАБОНҲОИ ХОРИҶИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА

Диссертатсияи Мустафоева Музаяна Раҳматбоевна дар мавзуи “Вижагиҳои таҳвилоти нахъӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи филологияи англис иҷро шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Мустафоева Музаяна Раҳматбоевна докторантি кафедраи филологияи англис ба шумор мерафт.

Мустафоева М.Р. соли 2011 ба факултети забони англисии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ дохил шуда, онро соли 2015 аз рӯйи ихтисоси илмҳои филологӣ, забони англисӣ ҳатм намудааст. Пас аз ҳатми Донишгоҳи номбурда барои идомаи таҳсил соли 2018 ба шуъбаи магистратураи Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода (ҳоло Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода) дохил шуда, зинаи мазкурро соли 2020 аз рӯйи ихтисоси омӯзгори забони англисӣ ҳатм кардааст.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода, таҳти №218-4д аз 14.09.2020 ба ҳайси докторант дар кафедраи филологияи англис аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология қабул карда шудааст.

Мавзуи рисолаи номзадиаш дар Шурои олимони Донишкада аз 29 октябри соли 2020, таҳти №3/3-7 тасдиқ гардидааст.

Бояд зикр намуд, ки номбурда дар доираи санадҳои меъёрии ҳукуқӣ ва дар асоси мактуби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 27.03.2025, № 07 (49) 01-176) фарқиятҳои академиро аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология дар муқоиса ба ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ супорида, диссертатсияи илмии худро дар мавзуи “Вижагиҳои таҳвилоти нахвӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) омода намудааст.

Роҳбари илмӣ Соҳибназарова Ҳавасмоҳ Тиллоевна – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода мебошад.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ соли 2025, №3/244 аз ҷониби Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода дода шудааст.

Диссертатсияи Мустафоева М.Р. дар ҷаласаи муштараки кафедраҳои филологияи англис ва забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷума аз 29.02.2025, таҳти №8/1 мухокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусbat дода шуда, пас аз ислоҳи камбуҷиҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия гардидааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи “Вижагиҳои таҳвилоти нахвӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи

асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)“ чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос бо номи мавзӯй ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Таҳқиқоти диссертационии мазкур ба рамзи ихтисоси тасдиқнамудаи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобиқат мекунад.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Мавзуи диссертатсия ба “Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми сентябри соли 2020, №503 тасдик шудааст, мутобиқат дорад. Илова бар ин, ба маводди диссертатсия зимни пажуҳиши мавзӯй ва масъалаҳои гуногуни забоншиносии муқоисавӣ, маърифатию фарҳангӣ ва тарҷумашиносӣ метавон такя кард. Маводди илмӣ ва натиҷаҳои таҳқиқ, маҳсусан, роҷеъ ба бартараф намудани тағйироти куллӣ дар ҷумлаи матни тарҷумавӣ аз як забон ба забони дигар, ҳамзамон, дар назария ва амалияи омӯзиши забонҳои хориҷӣ дар муқоиса бо забони тоҷикӣ метавонад мусоидат намояд. Ҳамзамон, натиҷаҳои диссертатсия ҳангоми таҳия ва хондани курсҳои назариявию амалӣ доир ба тарҷумашиносӣ, тадриси курсҳои маҳсус барои донишҷӯён, магистрантон, докторант (PhD) ва мутахассисон ҷиҳати навиштани корҳои илмӣ оид ба тарҷума ва тарҷумашиносӣ, инчунин, таҳияи китобҳои дарсӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ метавонанд истифода шаванд. Натиҷаҳои таҳқиқ барои ҳалли мушкилиҳо ва масъалаҳои назариявӣ ва амалии самти забоншиносӣ ва тарҷумашиносӣ кумак мерасонад. Истифодаи мисолҳои диссертатсия аз асари бадеъ ҳамчун воситаи аёни барои омӯзиши грамматикаи забони тоҷикӣ ва англисӣ аз манфиат орӣ нест.

Мутобиқати төйдод ва мазмунни интишороти натижаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Мазмунни интишороти натижаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат мекунад.

Саҳми довталаб дар ичрои таҳқиқи диссертационӣ дар он зоҳир мегардад, ки бори нахуст масъалаи вижагиҳои наҳвии чумлаи тарҷумавӣ дар матнҳои асари «Пирамард ва баҳр»-и Э. Ҳемингвей аз англисӣ ба тоҷикӣ мавриди пажӯҳиши илмӣ қарор дода шудааст. Хулоса ва тавсияҳои таҳқиқ барои ҳалли як қатор масъалаҳои тарҷумашиносии тоҷику англис саҳми арзанда мегузорад.

Диссертатсияи Мустафоева М.Р. дар мавзуи “Вижагиҳои таҳвилоти наҳвӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)” ба ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пурра мувофиқат мекунад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобиқат менамояд:

- Бандҳои 31-35-37-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натижаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт иборат мебошад.

Вобаста ба мазмун ва масоили таҳқиқи диссертационӣ 8 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 4 мақола дар маҷаллаҳои илмии дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда интишор гардидаанд, ки ҳаҷми умумии онҳо 2,87 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мазмуни диссертасия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. Мустафоева М.Р. Муқоиса ва усули истифодаи он дар раванди тарҷумаи асарҳои бадеӣ (дар мисоли асари Э. Ҳемингвей “Пирамард ва баҳр”) / М.Р. Мустафоева // Паёми Донишкадаи забонҳо. Силсилаи илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2021. – №1 (41). – С. 50-56.

2. Мустафоева М.Р. Таҳлил ва муодилнокии калимаҳо дар забони англисӣ ва тоҷикӣ дар мисоли асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей) / М.Р. Мустафоева // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2021. – №2 (91) – С. 119-124.

3. Мустафоева М.Р. Таҳлили муқоисавии ҷумлаҳои сода дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ (дар мисоли асари Э. Ҳемингвей “Пирамард ва баҳр”) / М.Р. Мустафоева // Паёми Донишкадаи забонҳо. Силсилаи илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2022 – №1(45). – С. 50-60.

4. Соҳибназарова Ҳ.Т., Мустафоева М.Р. Ҷумла ва мавқеи он аз нигоҳи забоншиносон / М.Р. Мустафоева // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2023. – №1(102). – С. 16-21.

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

1. Мустафоева М.Р. Безэквивалентные грамматические единицы в английском и таджикском языках и способы их передачи / М.Р. Мустафоева // Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалии ҳайати профессорону омӯзгорони Муассисаҳои олии касбии Россия, Ӯзбекистон ва Тоҷикистон “Масъалаҳои мубрами муоширати байнифарҳангӣ: бо ҳифзи гузашта ояндаро месозем”. – Самарқанд, 2021. – С. 220-224.

2. Мустафоева М.Р. Намудҳои ҷумлаи пайрави ҳол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ (дар мисоли асари Э. Ҳемингвей «Пирамард ва баҳр») / М.Р. Мустафоева // Маводи конференсияи илми-назариявӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами омӯзиши забонҳои хориҷӣ (русӣ, англисӣ ва хитоӣ) дар шароити муосир» (ш. Кулоб, 20 сентябри соли 2024). – Кӯлоб. – С. 48-54.

3. Мустафоева М.Р. Таснифоти категорияҳои грамматикӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ / М.Р. Мустафоева // Маводди конференсияи илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ баҳшида ба амалигардонии «Рӯзи байналмилалии ҳукуқи инсон» ва «Барномаи давлатии такмил ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои то соли 2030» – Душанбе, 2022. – С. 79-83.

4. Мустафоева М.Р. Масъалаҳои умдаи назарияи тарҷумаи бадӣ / М.Р. Мустафоева // Маводди конференсияи илмӣ-назариявии байналмилалӣ «Масъалаҳои мубрами тарҷумашиносӣ: назария ва методҳои таҳқиқи “тарҷуманопазирӣ”». – Душанбе, 2024. – С. 283-289.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Мустафоева Музаяна Раҳматбоевна дар мавзӯи “Вижагиҳои таҳvilоти нахвӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)” барои дарёftи дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) кори таҳқиқии анҷомёfta ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Мустафоева Музаяна Раҳматбоевна дар мавзӯи “Вижагиҳои таҳvilоти нахвӣ дар матни бадеии тарҷумавӣ (дар мисоли тарҷумаи асари “Пирамард ва баҳр”-и Э. Ҳемингвей)” аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) барои ҳимоя дар шурои диссертационии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласай муштараки кафедраҳои филологияи англис ва забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷума аз 29.03.2025, таҳти №8/1 қабул гардидааст.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ – 16 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” - 16 нафар, “зид” – нест, “бетараф” - нест.

Раиси чаласа:

Мудири кафедраи филологияи англиси

Донишгоҳи байналмилалии забонҳои

хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

н.и.ф., дотсент

Кесамирова Саодат Рустамовна

Професори кафедраи забоншиносии

муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи

байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи Сотим Улуғзода

Турсунов Фаёзҷон Мелибоевич

Котиби чаласа:

ассистенти кафедраи

филологияи англиси Донишгоҳи

байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи Сотим Улуғзода

Туманов Сайдмудасир Сайдалиевич

Имзоҳои С.Р. Кесамирова, Ф.М. Турсунов ва С.С. Тумановро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корхонемаҳсуси

ДБЗҲТ ба номи С. Улуғзода

САДОР
КЕШАМИРОВ
МАҲСУС

Юсурова Бибичон Фаниҷоновна